

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT

Байдильдинова Д.К. Мәтінмен жұмыс арқылы оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамыту.....	3
Муратбекова Н.Т., Хадесова Ж.Е., Жомартова А.К., Амирова Диана С., Сулейменқұлов Ж.Д. Развитие навыков безопасного поведения учащихся через моделирование ситуативных заданий.....	5
Алмабекова Г.А. Химия пәнінде жобаға негізделген оқытуды жүзеге асыру.....	10
Мукашова Ж.К. Зерттеп оқу әдісі арқылы оқушылардың мәтін тілін талдау дағдысын дамыту.....	12
Иманбекова Н.Н., Иманбекова А.Н. Әдеби үстел ойындары арқылы оқушылардың зерттеушілік дағдыларын дамыту.....	15
Байжуманова А.Ж., Искакова Р.А. Саралаудың күрделендіру және креативтілік принциптері арқылы оқушылардың жазба жұмысын қалай жақсартуға болады?.....	18
Искакова Р.А. «STEAM» сабақ арқылы оқушылардың зерттеушілік қабілеттерін дамыту.....	20
Таубалдиева А.Т. Қазақ тілі сабақтарында PBL әдісін қолдану арқылы 8Т2 сынып оқушыларының талдау дағдысын жетілдіру.....	23
Райымбекова И.Қ. Өндірістік экология пәнін оқытуда CASE-STUDY тәсілін қолданудың студенттердің зерттеу құзіреттілігін қалыптастыруға әсері.....	26
Мұратқалиұлы А. «Мектеп оқушыларының белтемірге (турникке) тартылуын дамыту».....	29

Рисунок 8

Алмабекова Гүльмира Амангельдиевна
 Алматы қаласы химия-биология бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің химия пәнінің мұғалім-модераторы,
 e-mail: almabekova0309@gmail.com

ХИМИЯ ПӘНІНДЕ ЖОБАҒА НЕГІЗДЕЛГЕН ОҚЫТУДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ

Аңдатпа. Бұл мақалада «Жобаға негізделген оқытуды енгізу оқушылардың тақырыпты түсінуіне қалай ықпал етеді?» деген сұрақтың жауабын іздеу үшін жүргізілген іс-әрекеттегі зерттеудің нәтижелері баяндалады. Химия пәніндегі кейбір оқу мақсаттары мәлімдемелерден сұрақтар түрінде қайта жасалды. Оқушылардың зерттеуге белсенді қатысуы, химия мазмұнын игеру деңгейі мен оқу мотивациясы талданды. Зерттеу нәтижелері 10-сынып оқушыларының тақырыпты терең түсінуіне және оқуға деген ынтасының артуына ықпал еткенін көрсетті.

Кіріспе. Қазіргі кезде білім беру саласында оқушылардың сыни ойлау, зерттеу дағдыларын дамыту ерекше назарда тұр. Жаратылыстану пәндері, соның ішінде химия пәні, тек теориялық біліммен шектелмей, оқушылардың белсенді әрекеттер арқылы түсінік қалыптастыруына жол ашуы қажет. Оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттыру үшін дәстүрлі әдістер жеткіліксіз болуы мүмкін, сол себепті жобаға негізделген оқыту әдісін қолдану маңызды. Бұл әдіс оқушыларды өздігінен білім алуға, топтық жұмысқа қатысуға және зерттеу жүргізуге ынталандырады.

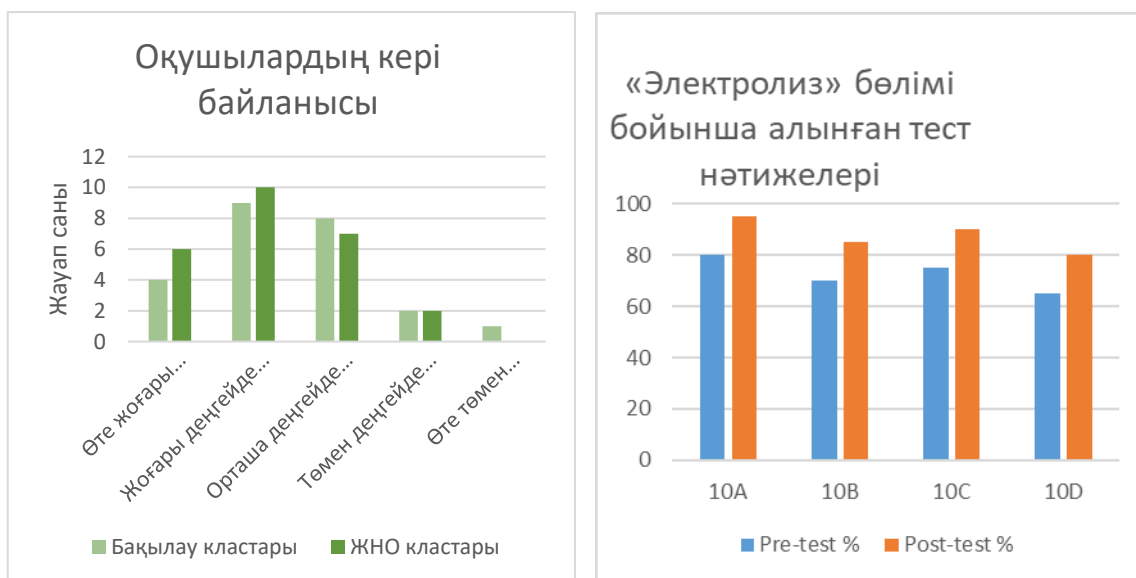
Зерттеу әдістері. Зерттеу 10-сынып оқушылары арасында жүргізілді, олар екі топқа бөлінді: бір топта дәстүрлі оқыту әдісі қолданылса, екінші топта жобаға негізделген оқыту әдісі енгізілді. Зерттеу барысы екі кезеңнен тұрды. Бірінші кезеңде оқушыларға теориялық материал ұсынылды және олардың бастапқы білім деңгейі тексерілді. Екінші кезеңде жобаға негізделген тапсырмалар беріліп, оқушылардың өз бетінше жұмыс істеуі мен зерттеу жүргізу қабілеттері бақыланды. Әрбір топ жобаға негізделген сабақтарды зерттеу үшін нақты тапсырмалар алды. Жоба барысында оқушылар электролиз тақырыбын зерттеді. Бұл тақырып оқушылардың қызығушылығын арттырып, практикалық жұмыс жасауға мүмкіндік берді. Оқушылар электролиз процесінің қалай жүзеге асатынын тәжірибелер арқылы бақылап, оны талдауға мүмкіндік алды. Зерттеудің тиімділігін анықтау үшін сабақ соңында тест тапсырмалары орындалып, олардың оқу нәтижелері мен түсінік деңгейі бағаланды.

Нәтижелер. Жобаға негізделген оқыту әдісін қолдану оқушылардың оқу нәтижелеріне айтарлықтай әсер етті. Зерттеуге қатысқан оқушылардың тест нәтижелері

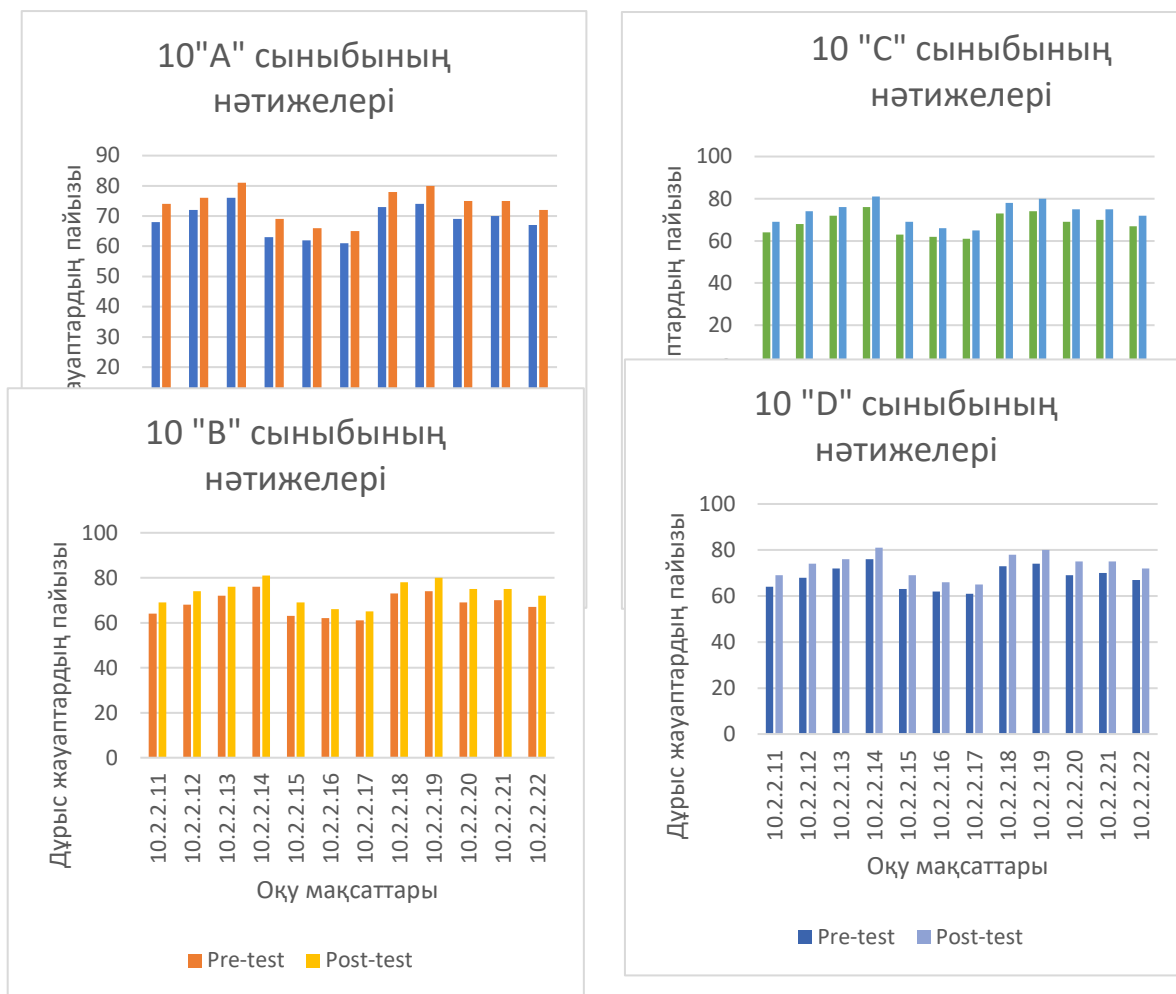
көрсеткендей, олардың химия пәніндегі білім деңгейі мен тақырыпты түсінуі едәуір жақсарды. Оқушылардың оқу мотивациясы да артқаны байқалды. Жобаға негізделген оқыту кезінде оқушылар өз бетінше шешім қабылдау, зерттеу жүргізу және нәтижелерді талдау қабілеттерін дамытты. Бұл әдіс оқушыларды тек тыңдаушы ретінде емес, білім алу процесінің белсенді қатысушысы ретінде дамытуға мүмкіндік берді. Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, жобаға негізделген оқыту әдісі оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, олардың оқу үдерісіне белсенді қатысуын қамтамасыз етті. Оқушылар химия пәнінің күнделікті өмірмен байланысын тереңірек түсіне бастады және өз бетінше зерттеу жүргізуге дағдыланды.

Талдау және талқылау. Зерттеу барысында алынған мәліметтерге сүйене отырып, жобаға негізделген оқыту әдісінің оқушылардың танымдық қызметіне және оқу нәтижелеріне оң әсер ететінін анықтауға болады. Дәстүрлі оқыту әдістерімен салыстырғанда, жобаға негізделген оқыту оқушылардың оқу процесіне белсенді қатысуын және теориялық білімді тәжірибеде қолдануын ынталандырды. Бұл әдіс оқушылардың шығармашылық және зерттеушілік қабілеттерін дамытуда маңызды рөл атқарады. Сабақ барысында оқушылар өз жобаларын қорғап, талқылаулар жүргізді. Бұл олардың зерттеу дағдыларын жетілдіріп қана қоймай, өз ойларын нақты және логикалық түрде жеткізу қабілеттерін дамытты. Жоба барысында кездескен қиындықтар да оқушылардың сыни ойлауын арттырды, себебі олар мәселелерді шешу үшін түрлі әдістерді қолдануға мәжбүр болды.

Қорытынды. Жобаға негізделген оқыту әдісі оқушылардың химия пәнін тереңірек түсінуіне, зерттеу қабілеттерін дамытуға және оқу мотивациясын арттыруға үлкен ықпал етеді. Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, бұл әдіс оқушылардың оқу нәтижелерін жақсартып қана қоймай, олардың сыни ойлау, зерттеу және топтық жұмыс дағдыларын дамытуға көмектесті. Болашақта жобаға негізделген оқыту әдісін одан әрі дамыту және оны басқа пәндерге енгізу арқылы оқушылардың жалпы оқу мотивациясын арттыруға болады. Бұл тәсіл оқушылардың зерттеушілік қабілеттерін дамытып қана қоймай, оларды заманауи білім беру талаптарына сай оқытуға мүмкіндік береді.

Сурет – 1.

Сурет – 2.

Әдебиеттер тізімі

- 1.Дьюи, Дж. (2015). Демократия и образование: Введение в философию образования. Москва: Издательство "Педагогика".
- 2.Блум, Б. (1956). Таксономия учебных целей. Нью-Йорк: Лонгман.
3. Кильпатрик, В.Х. (2006). Проектная методика: как это работает? Лондон: Routledge.
- 4.Лев Vygotsky (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.

Мукашова Жулдыз Козыкановна

Алматы қаласы химия-биология бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің модератор мұғалімі, аударма ісі магистрі.
e-mail: juldyzz@mail.ru

ЗЕРТТЕП ОҚУ ӘДІСІ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ МӘТІН ТІЛІН ТАЛДАУ ДАҒДЫСЫН ДАМУ

Мәселенің сипаттамасы. «10-сынып оқушыларының мәтін тілін талдау дағдысын дамытуға зерттеп оқу әдісі қалай әсер етеді?»